

Risico

Al jaren doe ik mee aan de postcodeloterij. Niet vanwege het goede doel of de verwachting ooit iets te winnen. De enige reden is dat ik gigantisch zou balen als mijn burens wel zouden winnen en ik niet.

Dat ik niet de enige ben, blijkt wel uit het succes van deze loterij. Maar ook uit de vele hypes die voorbij komen. Iedereen is bang de boot te missen. Dat hoeft niet erg te zijn. Dat wordt het pas bij problemen als mensen de consequenties niet aanvaarden.

De voorbeelden zijn legio. Neem de leaseconstructies waarbij met geleend geld ongekende rendementen konden worden behaald. Je was gek als je niet meedeed. Tot het misliep. Toen was het ineens de schuld van de aanbieder en moest de schade worden verhaald.

Steeds meer verbaas ik me over het gemak waarmee mensen hun verantwoordelijkheden afschuiven op anderen. Alles moet mogelijk zijn, maar er mag geen risico aan verbonden zijn. De risico's die worden genomen, worden als vanzelfsprekend geaccepteerd zolang het goed gaat, maar worden afgewenteld zodra het tegenzit.

Dit geldt ook voor bedrijven. Banken hebben jarenlang de meest exotische constructies bedacht om zoveel mogelijk te verdienen. Altijd moest meer worden verdiend dan de concurrent. Daarbij werden risico's genomen.

Risico en rendement hangen immers met elkaar samen. Nu deze risico's

‘Steeds meer verbaas ik me over het gemak waarmee mensen hun verantwoordelijkheden afschuiven op anderen.’

zich openbaren, worden ze afgewenteld op de maatschappij. Dan vaak alleen nog de lasten. De baten moeten immers wel ten gunste van de aandeelhouders blijven komen. Voor mij onbegrijpelijk. Maar dat zal mijn naïviteit zijn.

Het is alweer enige jaren geleden dat een klasgenoot tijdens de pauze zijn aandelenkoersen bekeek. Zijn gezicht trok wit weg. De opbrengst van zijn huis had hij in afwachting van de overdracht van zijn nieuwe huis tijde-

lijk belegd. De dalende aandelenkoersen zorgden voor een stijgende lijn van zijn hypotheek. Hoewel ik weinig medelijden met deze domme actie had, heb ik nooit gehoord dat hij deze schade heeft geclaimd.

Als je de keuze maakt om risico te lopen, moet je consequenties aanvaarden. Dat is immers je eigen keuze. Andersom geldt ook dat als je geen invloed hebt op zaken, je daarover niet het risico zou moeten lopen. Mijn pensioen wordt opgebouwd binnen een pensioenfonds. Daarbij heb ik geen invloed op de beleggingen, maar loop ik wel het risico van tegenvallende beleggingsresultaten.

Laten we weer de verantwoordelijkheid daar leggen waar het thuishoort. Bij diegene die het risico kiest. Ook als de uitkomsten tegenvallen.

BEELD: MARJA BROUWER

HOMME IDZERDA